

Denna vecka bjuder på rika tillfällen att visa på en bärande livsprincip. Denna underbara princip finns med i de tre texter vi har framför oss. ”Vänd er till mig ... så skall ni bli hjälpta”, Jes 45:22. Vi har ”satt vår tro till Kristus Jesus”, Gal 2:16 och i evangelietexten: ”Många ... hade kommit till tro på honom (Jesus Kristus, min anm.)” I en tid som vår, där sökandet efter existentiell mening tilltar, är det en förmån att likt kvinna få visa på Herren Jesus.

Evangelietexten från Joh 4:27:42 är den andra delen av två som berättar om Jesu möte med den samariska kvinnan. Den första delen utgörs av v 4-26 och berättar om hur kvinnan kom till tro på Jesus. Del två handlar om Guds fortsatta vilja, *Missio Dei*. I den omedelbara övergången till vår text, **4:26**, säger Jesus: ”*ego eimi*”, underförstått att han är Messias, den de alla väntat på så länge.

V 27-30 När kvinnan kommit till tro lämnade hon krukans, det vill säga allt, bakom sig. Det nya tog överhanden.

V 31-33 bygger på ett missförstånd. På samma sätt som kvinnan missförstod talet om vatten i v 7-11, missförstår lärjungarna talet om maten. Här föregriper Johannes vad som ska komma i kapitel 6.

V 34 Jesus förklarar att missionen, det vill säga att göra Faderns vilja, är hans mat, jämför 5:23f, 30, 37, 6:38f, 44, 7:16, 18 33, 8:16, 18, 26, 29, 9:4, 12:44f, 49, 13:20, 14:24, 15:21 och 16:5.

V 35 Jesus citerar ett ordspråk som handlar om sådd och skörd. Men hans tolkning är annorlunda. När det gäller Guds mission finns ingen väntetid mellan sådd och skörd. Vi kallar det för realiserad eskatologi. Saken är förberedd redan i Lev 26:3-5 och Amos 9:13, jämför Joh Upp 22:1ff. Liknande tankar finns hos synoptikerna, se Matt 9:37 och Luk 10:1f.

V 36 Det är inte bara skörden som mognat utan skördearbetaren har redan full gärning. Skördearbetet är förknippat med glädje och fest.

V 37-38 Dessa verser innehåller ett andra ordspråk. Detta var i regel utlagt negativt, se Deut 20:6, 28:30, Job 31:8 eller Mik 6:15, men Jesus har en annan tolkning. Orden ”jag har sänt er att skörda ...” har berett forskarna problem. Jesus har ännu inte sänt ut apostlarna och vilka är ”de andra (som) har arbetat”? Ett svar är att Jesus faktiskt sänt dem men att den sändningen inte är omnämnd här. Ett annat svar hänvisar till Apg 8 där evangelisten Filippi predikade evangelium i Samaria och Petrus och Johannes kom dit för att bekräfta skeendet. Det är möjligt att Jesu ursprungliga ord här har omformulerats för sin samtid.

V 39-42 När kvinnan förstått något av vem Jesus är beger hon sig in i byn och delger sina vänner och andra som råkar komma inom hörhåll vad hon varit med om. Hennes vittnesbörd är trovärdigt och många kommer till tro. Dessa söker upp Jesus och ber honom stanna, grekiska *meno*, hos dem, v 40. Ordet används av Johannes i högtidliga sammanhang och denna stund var i sanning en sådan stund. Jesus stannar i två dagar och befäster sin undervisning. Den judiske rådsherran Nikodemus hade inte förstått Jesu undervisning om den nya födelsen, men den samariska kvinnan lät sig födas på nytt. Kanske har Johannes noterat detta i polemik mot de judar som inte ville tro. När kvinnan kommit till tro blev hon genast ett redskap i Guds hand. Hennes livsinriktning blev en annan. Tillsammans med de övriga i byn hade de överbevisats av **världens frälsare**.

De som predikar och undervisar denna vecka har alla ansvar för att denna *Missio Dei* som riktar sig till ”alla folk” går vidare. Arr förkunnelsen riktar sig till stryker aposteln Paulus under med emfas.

Episteltexten från Gal 2:16-21 kan ses både som en förklaring, fördjupning och tillämpning till det ovan sagda. Paulus förkunnade redan på sin första missionsresa att frälsningen helt och hållet är en gåva ifrån Gud. Ingen människa kan genom egna ansträngningar förtjäna denna gåva. I brevet till Galaterna undervisar Paulus om Kristi evangelium, hur det fullbordar Skriften samtidigt som han varnar för att ”hålla sig till” de egna gärningarna. I episteltexten hävdar han evangeliets självtillräcklighet. Det är bara syndare, v 17, som har anledning att ”anstränga” sig. De som redan har tagit emot världens frälsare behöver inte förlita sig på sitt ego. Till saken hör också att Kristus inte hjälper ”syndarna” när de håller sig till eller strävar i egen kraft. Kristus står inte i syndens tjänst, v 17. Hur ska vi förstå detta? I v 19 förklarar Paulus att den som är förenad med den korsfäste och uppståndne Herren och Frälsaren är död. Den kristne har befriats från och har inte längre någon relation till Lagen. Hon har relation till Kristus och kallas att följa Honom. Som om detta inte var nog menar Paulus att om en kristen återigen bygger upp sitt ego gör hon sig själv till en överträdare, v 18.

Undervisningen i Galaterbrevet är högaktuell också för oss. Johannes av Chrysostomos skriver om Paulus i sin kommentar: ”han sade inte att han levde för Kristus utan att Kristus levde i honom”. Vi som förkunnar idag kan enligt min mening inte stanna vid förkunnelsen om Kristus. Vi talar ofta till ”de redan frälsta” och behöver lika mycket instruera om det inre livet.

Den gammaltestamentliga texten, Jes 45:22-24 är ett utdrag ur ett längre avsnitt som handlar om HERRENS makt att frälsa. Gud svär vid sig själv att Hans ord står fast, v 23. Paulus tar fram det ordet både i Rom 14:11 och i Fil 2:10f. Alla människor lever inför Gud och har ett förhållande till Gud. Självlärt också dessa som sitter i kyrkbänken denna söndag. Då är det gott att höra att hos Herren ”finns seger och styrka”, v 24. FB 2015 översätter ”rättfärdighet och styrka”. Detta är goda nyheter som församlingen inledningsvis kan behöva höra. Men glöm då inte förutsättningen i v 22 där Herren säger: ”Vänd er till mig ... så skall ni bli hjälpta”.

Budskap: Hur en förvirrad och orolig kvinna blir en själavinnare

1a) Han måste då ta vägen genom Samarien ... Din vardag är en del i Guds frälsningsplan för dig. Var hörde hon hemma? Hur ska man be? Vem är Jesus och vem är jag? Livet framskrider som samtalet Jesus; jude, herre, messias, världens frälsare! Så förändrades hon och hennes världsbild.

1b) en tid som vår, där sökandet efter existentiell mening tilltar, är det en förmån att likt kvinna få möta och visa på Herren Jesus. *Missio Dei* är Guds plan från begynnelsen ...

1c) Kvinnan symboliserade Israel, 2 Kung 17:24ff, som ska föra ut evangelium till världen, hämtade (missions) folk till Jesus (evangelisation) I vår tid är det inte bara en ensam kvinna som går ut. Lyft blicken. Det är kroppen, kollektivet, som går ut.

2a. När kvinnan förstod vem Jesus är DÅ hände det plötsligt. Då hände det radikalt nya, rättfärdiggörelsen och pånyttfödelsen. När kvinnan kommit till tro lämnade hon krukan, det vill säga allt, bakom sig, Det nya tog överhanden. Allt detta fick vi i vårt dop.

2b) Många är döpta, men förstår inte och kan därför inte leva i enlighet med det. Alla kristna har lämnat krukan bakom sig och är missionärer. Det tog tid också för lärjungarna för dem att förstå.

2c) Därför kan vi inte längre stanna vid förkunnelsen *om* Kristus. Vi behöver leva och verka *med* Kristus. Vi behöver instruktioner (utrustas) om det inre livet, men inte heller det räcker. Vi behöver också strukturer och ordningar för att kunna leva det.

Paulus vände sig mestadels till de gudfruktiga, inte hedningar, människor typ A och B.

3a) På samma sätt som kvinnan missförstod talet om vatten missförstår lärjungarna talet om maten. Här föregriper Johannes vad som ska komma i kapitel 6. Att leva i och att göra Guds vilja mättar och gläder. Paulus sade inte att han levde för Kristus utan att Kristus levde i honom.

Jesus citerar ett ordspråk som handlar om sådd och skörd, v 35f. Men hans tolkning är annorlunda då han säger ”redan nu ... ” När det gäller Guds mission finns ingen väntetid mellan sådd och skörd. Vi kallar det för realiserad eskatologi. Saken är förberedd redan i Lev 26:3–5 och **Amos 9:13**, jämför Joh Upp 22:1ff. Liknande tankar finns hos synoptikerna, se **Matt 9:37** och Luk 10:1f.

3b) V 37–38 innehåller ett andra ordspråk som talar om att ”en sår och en annan skördar”. Detta var i regel utlagt negativt i ett försök att trösta men det gjorde människor passiva, se **Deut 20:6**, **Mik 6:15**. Jesus har en annan tolkning. Orden ”jag har sänt er att skörda ...” Skördearbetaren har redan full gärning. Skördearbetet är förknippat med glädje och fest.

3c) Allt detta exemplifieras i Jesu möte med kvinnan. Efter det mötet är hennes vittnesbörd trovärdigt och många kommer till tro. Dessa söker upp Jesus och ber honom stanna, grekiska *meno*, hos dem, v 40. Jesus stannar i två dagar och befäster sin undervisning. När kvinnan kommit till tro blev hon genast ett redskap i Guds hand. Hennes livsinriktning blev en annan. Tillsammans med de övriga i byn hade de överbevisats av **världens frälsare**.

Slutsats: Gal 2:16-21 kan ses både som en förklaring, fördjupning och tillämpning till det ovan sagda. I episteltexten hävdar han evangeliets självtillräcklighet. Vi behöver inte sträva i egen kraft. Det är bara syndare som har anledning att "anstränga" sig. De som redan har tagit emot världens frälsare behöver inte förlita sig på sitt ego.